

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica štev. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIII.

Celovec, 5. decembra 1914.

Št. 63.

Z bojišč.

BOJI NA SEVERNEM BOJIŠČU.

14.000 Rusov ujetih.

Berolin, 1. decembra. (Koresp. urad.)
Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan,
1. decembra dopoldne:

Na zahodnem bojišču ni ničesar novega.

Tudi v Vzhodni Prusiji in na Južnem
Poljskem je nasplošno mir.

V Severni Poljski in južno od Visle se je
vojni plen pri izrabljanju včeraj poročenih
uspehov zvišal. Število ujetnikov (ki je po
včerajšnjem poročilu znašalo 4500 mož) se
je pomnožilo za kakih 9500, število vzetih
topov za 18. Razentega je padlo v naše roke
26 strojnih pušk in številni municijski vo-
zovi.

Najvišje vodstvo armade.

Ruski neuspehi v Karpatih.

Budimpešta, 30. novembra. Vojni
poročevalec lista »Esti Ujšag« poroča: Rusi
bodo svojo akcijo, kakor prvič, ko so udrli
na Ogrsko pred dvema mesecema, zelo dra-
go plačali: Naša obmejna mesta so močno
utrjena, čete so z municijo in živili dovolj
oskrbljene in tudi proti vedno naraščajo-
čemu mrazu zavarovane. Rusi so mogli le
v obeh prelazih prodirati, ki jih je naše ar-
madno vodstvo izpraznilo iz strateških
vzrokov. Po večjih ruskih porazih v sredo
in četrtek so bili manjši boji predstraž, vsi
z mazo naših čet. Pri teh bojih je bilo 400
Rusov ujetih. Užoški prelaz je zopet v naši
posesti, komitata Ung in Zemplin sta so-
vražnikov popolnoma očiščena. Pri Körös-
takšo je bil danes boj. Naši so napadli večji
ruski oddelek in ga zapodili v beg. Pri tem
so jih 700 ujeli in zaplenili mnogo municije.

Kranjski fantje so le korenjaki.

Nadporočnik 3. gorskega topničarskega
polka piše svojemu stricu z dne 22. novem-
bra: Že osem dni je silen boj na vsej črti. Mi
bomo, kakor stvari danes stoje, z 80odstotno
gotovostjo Ruse nabili, napredujemo že dva
dni od višine in smo že marsikak transport
ujetih Rusov poslali na železnico. Boj je
strašen, trdovraten, vsak od nas ve, za kaj
se gre. Avstrijski bajoneti mečejo Ruse po-
vrstno iz njihovih jarkov, ko jih je artilje-
rija že mehke napravila. Odločitve — popol-
nega poraza Rusov — vsak čas pričakujemo.
Naše baterije so jako pridne, Slovenci iz-
vrstni in pridni vojaki, gredo v boj kot vra-
gi, nobene nevolje niti v najhujšem ognju,
so že marsikaj napravili. Naše moštvo je
priborilo celo vrsto hrabrostnih odlikovanj.
Naš polk stoji danes ravno tako vrolo v boju
kot takrat pri Zamoszu in pozneje po treh
tedenskih bojih. Vsa čast pridnim Kranj-
cem, ti nobenega strahu ne poznajo, slede
nam z brezpogojno pokorščino, nikdar ne
omahnejo!

Pripomnimo, da je častnik, ki tako od-
lično hvali vrline naših fantov, rodom Ne-
mec. Ponosni smo na slovenske fante.

Armadno povelje generalnega feldmaršala Hindenburga.

»Lokalanzeiger« poroča: Po svojem ime-
novanju za generalfeldmaršala je izdal
pl. Hindenburg to - le armadno povelje:
V večdnevni hudih bojih so meni podre-
jene armade ustavile ofenzivo številno nad-
močnega sovražnika. Cesar je odgovoril na

te uspehe, ki sem mu jih sporočil, s to-le
brzobjavo: »Generaloberstu pl. Hindenburg!
Vašemu energičnemu vodstvu in ne-
omajni hrabrosti Vaših čet je bil zopet dan
lep uspeh. V dolgotrajnem, težkem, vendar
zvestem borenju so Vaše armade preprečile
načrte številno močnejšega sovražnika. Za
to obrambo vzhodne meje moje države Vam
gre vsa zahvala domovine. Svojemu prizna-
nju, ki ga boste sporočili zopet obenem z
mojimi pozdravi, hočem dati izraza s tem,
da Vas imenujem za generalfeldmaršala.
Bog daj Vam in Vašim zmagovitim četam
nadaljnje uspehe. Viljem I. R.« — Ponosen
sem, da sem dosegel svoje najvišje vojaško
mesto na čelu takih čet. Vaša bojaželjnost
in vztrajnost je prizadejala nasprotniku ve-
like izgube. Nad 60.000 ujetih, 150 topov in
kakih 200 strojnih pušk nam je padlo v
roke. Toda, uničen še ni. Zato naprej z Bo-
gom za cesarja in domovino, da bo ležal
zadnji Rus premagan na tleh. Hura, hura,
hura! — Pl. Hindenburg.

NAŠI USPEHI V SRBIJI.

Dunaj, 1. decembra. (Kor. urad.) Z juž-
nega bojišča se poroča:

Na južnem bojišču se je zmagonosno
končala nadaljnja doba v operacijah.

Nasprotnik, ki se je končno s svojimi
celotnimi četami vzhodno od Kolubare in
Ljiga več dni zelo trdovratno ustavljal in
opetovano poizkusil, preiti sam v ofenzivo,
je na celi črti vržen in se umika. Vnovič je
imel občutne izgube.

Na bojišču pri Konatici (vas v okraju
Posavina, na desnem bregu Lukovice, s
3500 prebivalci, leži dvanajst kilometrov
južno od Obrenovaca) so našle naše čete
kakih 800 nepokopanih mrličev.

Ravnatoko pomenijo mnogoštevilni ujet-
niki in materialne izgube precejšnje oslab-
ljenje, ker od začetka zadnje ofenzive je bilo
19.000 ujetih, 47 strojnih pušk, 46 topov in
mного različnega materiala zaplenjenega.

VELIKA BITKA NA FRANCOSEKEM.

Nemci do Calais ob morju.

Amsterdam, 30. novembra. (Kor.
urad.) »Allgemeines Handelsblatt« poroča
iz Londona z dne 29. novembra: »Times« je
dobila iz Boulogne poročilo: Zdi se, da na-
meravajo napraviti Nemci svoje prihodnje
napade v okolici Arras. Menda so zbrali
tam 700.000 mož in hočejo pač napraviti nov
močan poizkus, da dosežejo obrežje na črti
Arras—Lille.

Nemčija se dobro pripravlja.

»Tageszeitung« poroča čez London: Lon-
donski listi izjavljajo, da so Nemci trdno
prepričani, da zasedejo začetkom decembra
Calais. Iz Essena so odposlali na severno
fronto 80 velikanskih topov in več pionir-
skih polkov iz Lütticha, ki vozijo s seboj ve-
likansko materiala za postavljanje mostov.
Trdi se, da bodo novi nemški topovi stre-
ljali le na kratko razdaljo, a da mečejo cele
tone (ena tona 1000 kg, to je 10 met. stotov)
dinamita.

Zavezniki so pripravljeni.

Iz Boulogne poročajo, da Nemci trdno
upajo, da bodo Calais zavzeli. V Belgijo po-
šiljajo neprestano ojačenja, pričakuje se, da
bodo v kratkem začeli najhujšo in zadnjo
operacijo, da svoj cili dosežejo. Zavezniki so
pripravljeni na vseh točkah.

Mraz na bojišču. — Nov ton, ki tiho strelja. Indijci zopet zavzeli nekaj strelskih jarkov.

London. Z bojišča poročajo, da vlada
velik mraz. V odprtih jarkih se ne more ku-
riti; zato so vojaki, ki pridejo iz jarkov,
trdi od mraza. Pač pa je transport čet vsled
zmrznjenih tal zelo olajšan. Nemci so dobili
na fronto nov top, ki tiho strelja, ne pro-
vzroča nobenega poka in hrušča. Položaj je
nespremenjen. Indijci so zavzeli nazaj ne-
kaj strelskih jarkov, ki so jih prej izgubili.

BOJI OB RUSKO - PERZIJSKI MEJI.

Carigrad, 1. decembra. (Kor. urad.)
Danes objavljeno poročilo glavnega stana
pravi: Včeraj so se vršili nepomembni spo-
padi z Rusi ob perzijski meji.

BOLGARIJA VEŽBA VOJAŠTVO.

Sofija, 1. decembra. (Kor. ur.) »Agen-
ce telegrafique bulgare« poroča: Dva re-
zervna letnika, ki sta bila vpoklicana na
orožne vaje, sta bila poslana na dopust, da
napravita prostor dvema novima letnikoma.

Razno iz vojne.

Nemški državni kancelar o položaju.

Berolin, 30. novembra. (Kor. urad.)
Včeraj in danes se je nemški kancelar pl.
Bethmann Hollweg razgovarjal z voditelji
državnozbornskih strank, da pripravijo voj-
no sejo državnega zbora, ki se vrši 2. de-
cembra. Razgovori so bili strogo zaupni.
»Lokalanzeiger« pravi, da se o tem sme le
toliko povedati, da so bila poročila dr-
žavnega kancelarja o splošnem
položaju vseskozi polna zaupa-
nja, tako o položaju na zahodu, kjer se,
soditi po sedanjih postojankah Nemcev, zdi
izključeno, da bi se vojska prenesla odtam
na nemška tla, kakor tudi o vseskozi ugod-
nem položaju na vzhodu. Po takih okolščini-
nah da obstaja sporazumljenje med vlado
in vladnimi zastopniki v tem, da se sme
skleniti le tak mir, ki obljubuje
absolutno trajanje in odškoduje
za vse storjene žrtve na blagu in
krvi.

Irska za Nemčijo.

Berolin, 30. novembra. Berolinska
nemško-amerikanska trgovska zbornica je
poslala »Voss. Ztg.« poročilo načelnika novi-
jorškega odbora za zbiranje kapitala za
irske prostovoljce, Davida Naughtina,
v katerem se glasi: Nemčija bi lahko
dobila pomoč 100.000 Ircev, če jih potrebuje.
Irski prostovoljci se spominjamo, da so
nemški amerikanci pred tremi leti pobijali
z nami klavzulo v pogodbi o razsodišču, ki
je pomenila zvezo za varstvo in boj med An-
gleško in Ameriko. Le revni Irci se bojujejo
sedaj, ker se pokorijo sili, v angleški arma-
di. Angleška je zmagala v vseh vojskah s
tujimi narodi in je sedaj razcvitajoči se
Nemčiji zavistna.

Von der Goltz gre v Turčijo.

Berolin, 30. novembra. (Kor. urad.)
Generalfeldmaršal von der Goltz bo odpo-
slan v Carigrad; o tem piše »Lokalanzei-
ger«: Ko je von der Goltz zapustil turško
službo, je obljubil sultanu Abdul Hamidu,
da se povrne v turško službo, če bi Turčija
kdaj potrebovala njegove službe, in pri svo-
jem zadnjem obisku na Turškem leta 1910.
je svojo obljubo ponovil sultanu Mehmedu.
Z ozirom na to obljubo se je sultan sedaj

obrnili na cesarja s prošnjo, da mu da na razpolago barona von der Goltz za vojsko proti Rusiji in Angliji. Generalfeldmaršal von der Goltz odpotuje prihodnje dni s svojim štabom in svojim adjutantom v Carigrad.

Grška ostane nevtralna.

Monakovo, 30. novembra. »M. N. N.« poročajo iz Carigrada, da so se tam ošnji merodajni krogi prepričali, da se je Grčija trdno odločila za neutraliteto. Vsekako se od Venizelosa pričakuje, da svoje države ne bo gnal v nevarne pustolovščine in da bo skrbel za lepo ravnanje z mohamedanci.

Avstrija se vojne še ni naveličala.

Oficijozni »Fremdenblatt« zavrača razpravljanja francoskih in ruskih listov, ki trdijo, da si posebno Ogrska želi miru in da je obisk grofa Tisze v nemškem glavnem stanu s tem v zvezi. Narobe je res, da so vsi narodi in vsi stanovni monarhije požrtvovalno in trdno odločeni, vztrajati v vsiljenem jim boju do konca. »Fremdenblatt« opozarja na sijajno manifestacijo te bojevitosti povodom podpisovanja vojnega posojila ter na zadnje sklepe ogrskega državnega zbora. »Mi želimo miru, res, kakor smo vedno želeli živeti v miru, toda le miru, ki bo trajen in za naš razvoj in interese varen. Prebivalstvo monarhije je odločeno, izvojevati boj z vso energijo do zmagovitega konca, kajti ono je prepričano, da je ta pojna potrebna in pravična, kakor le more biti.«

Dnevne novice in dopisi.

Sekovška duhovščina popravlja krivico.

V nemških časnikih objavlja obrambno društvo za sekovsko škofijo to-le izjavo: Obrambno društvo za duhovnike sekovske škofije je v št. 356. »Grazer Volksblatta« z dne 9. avgusta 1914 objavilo izjavo, za katero je našlo povod, ker so se slovenski duhovniki lavantinske škofije zapirali, osumljeni veleizdaje. Toda potek sodnih pozivov in preiskav je na naše veselje dokazal, da osumljenje ni bilo v nobenem slučaju opravičeno. Podpisano obrambno društvo objavlja to, da reši čast slovenske duhovščine v lavantinski škofiji, in pri tem obžaluje, da so bili vsled krivih ovadb uradi kakor tudi podpisano društvo in širji krogi zapeljani ter se je nekrivim duhovnikom povzročilo toliko bridkih ur. — Gradec, dne 22. novembra 1914. — Obrambno društvo za duhovnike sekovske škofije. Jurij Schnabl, prošt mestne župnije; dr. Ant. Knapistsch, kanonik; dr. Janez Haring, vseučiliški profesor; dr. Janez Köck, vseučiliški profesor; dr. Anton Michelitsch, vseučiliški profesor; dr. Anton Wagner, vseučiliški profesor; dr. Karl Maierhofer, mestni župnik; Karl Schwechler, glavni urednik; p. Placid Berner O. S. B., superior; Kajetan Griessl, profesor; dr. Josip Laudner, profesor; dr. Ant. Thier, kaplan.

Odlikovan je bil s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda dne 18. novembra štabni narednik pri 17. pešpolku Ivan Butkovič, doma iz Nove gore pri Krškem.

Odlikovanja. Gospod Marko Peterlin, c. in kr. mornariški podčastnik Nj. Vel. ladje »Maros« je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda. — Njegov brat Milan pa s hrabrostno svetinjo II. razreda.

V rezervno bolnišnico v sirotišnici sester uršulink v Celovcu so bili dne 27. novembra sprejeti od 7. pešpolka rezervni infanteristi Jožef Altensburger, Rudolf Schaba, Janez Sulzer, Šimen Feistritzer, Peter Mačnik, vsi ranjeni, Jožef Mesner, bolan; od 17. pešpolka rez. inf. Franc Dernik, ranjen; od poljskega topničarskega polka št. 9. rez. top. Janez Hohengasser, ranjen, Janez Rauscher, bolan, in Štefan Ružič, bolan; od p. l. b. št. 8. rezervni lovci Valentin Raffling, ranjen, Anton Pleier, bolan, Peter Fladerer, bolan. Z dovoljenjem zdravnika se sme bolnike obiskati.

Snaga nas varuje kolere. Izmed najnavadnejših spremljevalcev vojskâ so tudi bolezni, zlasti kolera. Ker je ta bolezen kaj lahko nalezljiva in nevarna, so se vsepovsod uvedle varnostne odredbe. Tudi celovski mestni magistrat je dal nalepiti tako odredbo po mestu. Pravilno in s posebnim po-

vdarkom priporoča zoper njo snažnost, in sicer snago telesa, snago stanovanja in kuhinje, zlasti snago stranišč. Velikokrat so muhe prenašalke bolezni, zato naj se kar najbolj zatirajo. Po uradnem oklicu naj meščanstvo ne kupuje svojih potrebnih pri takih trgovcih in prodajalcih, ki razpolagajo z nesnažnim in umazanim blagom in od mnogo kupovalk že pretipanimi jestvinami. Tako je slično že neki časnik iz druge avstrijske kronovine grajal ženstvo, naj na trgu ne pokuša surovega masla kar s prvim drobižem ali kovanim denarjem, ki ga zajame v denarnici, ker je tako ravnanje neokusno in nezdravo. — Dovoljujemo si par pripomb: Izreka se velika, da največja snažnost; seveda po stanovanjih in po prostorskih prostorih stanovanja mora že vsakdo sam skrbeti. A pri skrbi za snago telesa bi pač mogla tudi mestna občina s primeroma malimi stroški veliki večini prebivalstva iti na roko s tem, da pozida splošno kopalnišče za tople celotelesne kopele. V sedanjih težkih časih si pač le malo meščanov more najeti veliko stanovanje s hišno kopaljo. Tudi je kopalni zavod »Rimska kopalja« preprostemu ljudstvu veliko predrag. Ker ni prilike, skopati se za nekaj vinarjev, opušča večina delavstva in nižjih slojev polno telesno umivanje ali se ga more k večjemu le zelo redko poslužiti; vendar je umivanje celega telesa za zdravje potrebno zlasti ljudem, ki delajo v zaduhlih delavnicah, prodajalnah ali pisarnah, sploh v stalno zaprtih prostorih. Ravnotako nujno potrebna bi bila v Celovcu tržnica. Saj ni treba velikanske, dragocene stavbe, če za to ni denarja. Pokrit prostor s prodajalnimi mizami bi zadostoval. Za to je treba le volje! Kako izgleda sedaj na trgu ob slabem vremenu, kako v poletni vročini, ko veter nosi oblake prahu! Niti psom ni dosti zabranjen pristop k raznemu sadju, zelenjavi, prikuham, ki je razpoloženo po — tleh! Bile bi take stavbe tudi pomoč brezposelnim, da se lažje prenese težko obilni čas vojske.

Kolibe za ranjence v Celovcu. Za artiljerijsko vojašnico so postavili na polju pet barak za ranjence. Zblaznel je zvečer ob sedmih 30. novembra v Celovcu rezervni infanterist Karl Eiter, star 28 let. Dejali so ga v prisilni jopič in ga prepeljali z rešilnim vozom v vojaško bolnišnico.

Vstop v rezervne bolnišnice, šola na Bismarckovem trgu in Musiksale v Celovcu, je začasno iz zdravstvenih ozirrov prepovedan.

Pismo iz ruskega ujetništva. Ga. Tereza Linčnik v Celovcu je dobila od svojega moža, ki je služil pri 4. domobranskem polku, iz Barnaula, okraj Tomsk v Sibiriji, pismo, datirano z dne 26. oktobra. Med drugim piše: Sporočam Vam, da sem vojni ujetnik, in sicer v daljni Sibiriji. Ujeti smo bili že 31. avgusta, in sicer ves sanitetni oddelek 1. bataljona obenem z zdravniki z enim transportom ranjencev. Ko so nas zajeli, smo morali s praznimi želodci po cele dni korakali, predno smo dobili kaj jedil. Potem smo se vozili 15 dni in 16 noči in nato še dve noči z ladjo, da smo dospeli do cilja v lepem Barnaulu. Med vožnjo smo dobivali vsak dan po 25 kopejk; gladu ravno nismo umrli, pa do siteda se tudi nismo najedli. Živelimo smo in še živimo od čaja in kruha. Čaj dobivamo dvakrat na dan, zjutraj in zvečer, potem tri funte kruha in upoldne prazno juho, zelje, krompir in ukuhano korenje in malo mesa. Čaj je brez ruma; alkoholnih pijač še sploh nismo videli. Zima nam je prinesla snega in 18 stopinj mraza. Tukaj je neprijazno in je tudi zelo veliko bolnikov. Tudi jaz sem že 24 dni v bolnišnici; bil sem se prehladil in dobil influenco. Nekaj dni je bilo hudo, sedaj sem pa že zopet zdrav in se mi godi prav dobro. V bolnišnici je polno nemških in avstrijskih vojakov. Sedaj smo samo radovedni, kako dolgo bo to še trajalo, ali se vrnemo domov še to leto ali šele na vigrad. Prav nič ne vemo, kako da stoji; res bridko je, živeti tako brezupno in brez denarja. Če se ne vrnem

do Božiča, želim vsem vesele božične praznike. Moje misli so vedno pri Vas; vsako noč sanjam o Vas, obupati mi je. Pa v božjem imenu, če ostanem zdrav, se bomo v radosti in veselju zopet videli.

Požar. Ponoči od 29. na 30. novembra je ob eni uri na pristavi gospoda deželnega glavarja Leopolda barona Aichelburg-Labia v Erentalu izbruhnil požar in je pristava s krmom vred pogorela. Živino so rešili. Škode je 30 do 40.000 K, ki pa je deloma krita po zavarovanju pri deželni zavarovalnici. Kako je požar nastal, ni dognano.

Ruski vojak umrl v Celovcu. Dne 28. novembra je umrl na zadobljeni rani v rezervni bolnišnici 1, pešec Andrej Kurnjev od 319. pešpolka, oženjen, star 36 let. Pokopali so ga z vojaškimi častmi na mestnem pokopališču v Trnjivasi.

Na legarju je umrl v deželni bolnišnici inf. Miha Krzyszchow od 15. pp. iz Galicije, star 29 let.

Vojaški dan v področju 3. armadnega zbora. Na pobudo vojnega oskrbovalnega urada se bodo vršili dne 2. in 6. decembra t. l. na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem vojaški dnevi, na katerih se bodo zbirali denarni prispevki za božična darila za že v vojski stoječe čete 3. armadnega zbora. Vsi vojaki dobe po en enoten zaboj, vsebujoč puščico iz niklja, napolnjeno s cigaretami, vžigalom na lunto, čokolado ali meseno klobaso, konzervami za juho, čaj s sladkorjem, desinfekcijsko milo iz smrekovih igel, vojne dopisnice s svičnikom in pol dvanajstine varnostnih igel. Ti zaboji se bodo po od vojne uprave že preskrbljenem posebnem vlaku pripravili na bojno polje in bodo tam četam 3. armadnega zbora zanesljivo dostavljani.

Žitne cene na Ogrskem. Vsled pogajanj med dunajsko in budimpeštansko vlado glede maksimalnih cen za žito, so v soboto na budimpeštanski borzi cene že padle, in sicer pri pšenici za 1 K 50 vin., pri rži pa 50 vin. pri 50 kilogramih.

Kaj in kako smemo poslati vojakom za Božič. Armadna uprava je za ves armadni okoliš dovolila, da se smejo v času od 5. do vsievši 15. decembra 1914 pošiljati vojakom na bojišče vojnopoštni zavoji s sledečimi pogoji: 1. Vojnopoštni zavoji ne smejo biti težji kakor 5 kil in v obsegu na vsako plat ne večji kakor 60 cm. 2. Razen obleke in oprave smejo biti v njih tudi taka jedila, ki se ne pokvarijo, kakor posoljeno meso, suhe klobase, salami, trd sir, suhor, kakes, čokolada, čaj, konzerve v pločevinastih škatljicah. Razentega cigare, cigarete in tobak. 3. Zavoj mora biti posebno trepežen. Porabijo naj se torej voščeno platno, nepremočljivo blago ali močni leseni zaboji. Zavoj naj se dobro zašije, zaboj pa zabije z žebli. Zlomljivi leseni zaboji, poštni kartoni in papirni ovoji niso dovoljeni. 4. Naslov mora biti natančen, pravilen, in na ovoju samem napravljen ali našit. Papirja naj se ne rabi za naslovne listke ali naslovne naveske. Zavoji se izgubijo, če naslovi niso natančni, pravi ali če odpadejo. Na zavoj zgoraj ali ob strani mora biti zapisano ime in stanovanje odpošiljatelja in desno zgoraj »vojna pošta« (Feldpost). Naslov prejemnika mora vsebovati: Ime in priimek, šaržo, vojaško krdelo (polk), pododdelek (kompanija) in kot namembni kraj vojnopoštni urad s pravo številko. Prepis naslova naj se dá v zavoj, da se zavoj lahko odpre in dostavi, če bi se bil naslov zunaj izgubil. 5. Vojnopoštni zavoji se sprejemajo le na lastno odgovornost odpošiljatelja, ker pošta ne more prevzeti nobene odgovornosti. Seveda tudi ni dovoljen kak poseben način pošiljanja kakor: ekspresna dostavitev, s povratnim receptom, po poštnem povzetju itd. Dodajanje reči, ki so posebne vrednosti, ali denarja se mora pod vsakim pogojem opustiti, ker vojakom na bojišču nič ne koristijo. 6. Poštna spremnica se mora pravilno izpolniti in za besedilom »vrednost« zapisati: »Na lastno odgovornost« (Auf eigene Gefahr). Na odrezku spremnice je zapisati le ime in bivališče odpošiljatelja. Pismena poročila na odrezku niso dovoljena, ker spremnice ne dobi v roko adresat. Zato pa se smejo namesto naslovnega listka pridejati pošiljatelj pisma s popolnim naslovom prejemnika. 7. Vojnopoštni zavoji se morajo frankirati. Za vsak zavoj je treba plačati

pristojbino 60 vinarjev z nalepljenjem vrednostnih znamk na spremnici. 8. Zavoji, ki se iz kakršnegakoli vzroka ne morejo dostaviti naslovljencu, se ne pošiljajo nazaj, ampak se njihova vsebina razdeli na revno moštvo.

Promet paketne pošte za vojnimi poštnimi uradi. K c. in kr. vojnemu ministrstvu prihaja dan za dnevom mnogo vprašanj iz občinstva, kdaj in za katere vojne poštno urade se bode paketni promet zopet pričel. Na ta vprašanja ni mogoče posamezno odgovarjati. Mesto vsakega odgovora se enkrat za vselej naznanja, da se zamore vojni poštni paketni promet le včasih in le v toliko pripustiti v kolikor je določiljanje takih paketov vojnimi poštnimi uradom pri vsakokratnih razmerah osigurano. Sicer pa določa etapno višje poveljstvo z ozirom na vsakokratne razmere v etapnem okolišu otvorjenje in ustavljanje vojnega paketnega poštne prometa; vsled tega tudi ne more vojno ministrstvo na te določbe vplivati. Vsaka sprememba v vojnem paketnem poštnem prometu se bo nemudoma v občno vednost objavila.

Tri ali štiri vrste moke. »N. Fr. Pr.« poroča: Danes objavljena brzozjavka pravi, da sta se avstrijska in ogrska vlada sporazumeli glede maksimalnih cen za žito in moko in glede enakomerne ureditve prometa mlevskih izdelkov. Kakor v Nemčiji, se bodo tudi v Avstriji določile maksimalne cene v raznih kronovinah posebej; glede načel te določitve je prišlo sedaj do sporazuma. Enakomerna ureditev prometa za moko se bo izvršila najbrže tako: V Avstriji in na Ogrskem je prišlo do sedaj od moke 0, sedem do 8 vrst v promet. To se bo izpremenilo. Žito bodo zmleli v 3 ali 4 vrste moke. Težje je bilo za promet, da je bilo iz enega centa dobiti 7 do 8 vrst moke. Sedaj se bo to izenostavilo. Prometna regulacija mlevskih izdelkov je zamišljena tako-le: V bodoče naj se iz enega centa moke dobi več mlevskih izdelkov. Doslej jih je bilo 73 do 75%, ostalo so bili otrobi. V bodoče se bo dobilo 80% moke. Nadalje naj se uredi tako-le: Doslej je bilo mogoče moko čisto porabiti za kruh in peciva. V bodoče bo pecivo vzeti samo 15% čiste (nemešane) moke. To bo fino pecivo. Od ostalih 65% moke se bo 15% zmešalo procentualno s 30% ječmeneve moke in 70% pšenične ali ržene moke. Ostalih 50% moke se bo zmešalo z ječmenovo, koruzno in krompirjevo moko tako, do bodo ti dodatki dosegli 30 do 35%.

Pismo Slovenca iz ruskega ujetništva. — Nadučitelj Silvester, ki je v ruskem ujetništvu, piše 18. oktobra: Torej vidite, kam sem prišel. Sedaj sem »ratni robnik v Bernavlu ob Obu, Sibirija, Tomska gubernija, 23. Komp.« Le piši kaj, da bom vedel, če si živ. Odprto pismo, brez znamke! Ne pozabi na pristavek 23. komp., ker smo ujetniki razdeljeni v kompanije. Nekaj nas je že tukaj, števila pa ne povem. Hrane imamo dovolj. V nekaj dneh bomo kuhali celo v lastni režiji in dobivamo tudi neke znamke, s katero bo smel iti vsakdo sam v gorod (mesto). Skrbi se tudi za zdravstvo. Vsak dan se vrši zdravniška preiskava, ki jo vrše avstrijski zdravniki. Zdravstveno stanje moštva je zelo povoljno. Vsak dan dobimo tudi svež kruh. Pred par dnevi je zapadel sneg in tudi že zmrzuje. Upam pa, da bomo z božjo pomočjo prestali tudi to.

Tolstivrh. (Kako mislijo in pišejo na šivrlifantje) Blago, verno in domoljubno mišljenje naših vojakov odseva najlepše iz njih pisem z bojnega polja. Tako pravi vrli mladenič Luka Kotnik, Jugov na Dobrihah, ki se vojskuje na severnem bojišču, v pismu z dne 27. sept.: »Dva meseca je že minulo, odkar sem od doma in Vam še ne morem poročati, kdaj pridem domov ali če sploh pridem. Jaz sem hvala Bogu še zdrav, ali od napora malo oslabljen... Ker me še velike nevarnosti čakajo, Vas prosim, da ne odnehate prositi Boga za nas...« — Dne 16. oktobra: »Še mi je ljubi Bog dal dočakati, in priložnost, Vam napisati nekaj vrstic in Vas še enkrat najpriskrbejeje pozdravit. Ne bom Vam na dolgo razkladal in tožil o težavah, ki jih moramo prestat. Zares čudež je, da še nisem ranjen in da sem se mogel preriniti skoz kroglo, katere so šumele mimo mene kot bučele. Pač gotovo je ljubi Bog uslišal Vašo molitev. Prestal sem že veliko nevarnosti, hvala Bogu, ali še večje me čakajo. Torej prosim

Vas vse, da molite zame, akoravno bom mogoče takrat, ko Vi dobite to pismo, že dal račun od svojega hiševanja. Veliko bi Vam mogel žalostnih novic poročati od mojih znancev iz domačega kraja, ali to je bolj težka stvar... Naj pride, kar je božja volja, mi smo pripravljeni, prelititi kri za našo domovino.« — 28. oktobra: »... Danes sem dobil pozdrav od Minija (bratranca), on je še tudi zdrav. Mene je še, hvala Bogu, Devica Marija varovala do zdaj; na njo zaupam tudi za naprej. Bodite pozdravljeni vsi najpriskrbejeje in za slovo zakličem Vam vsem: Na svidenje nad zvezdami!«

Druga skupina razglednic »Vojska v podobah« je pravkar izšla. Obsega samo izvorne od slovenskih umetnikov zasnovane božične in novoletne slike, ki na posebno lep način predočujejo božično dobo, spojeno z vojnimi dogodki. Za Božič in Novo leto letos ne bomo posegali po tujih, temveč po domačih razglednicah. — Cena celi skupini, ki obsega 16 različnih razglednic, je le 1 K. Naročila sprejema uprava »Bogoljuba«, Katoliška tiskarna. — Gg. trgovci dobe tudi posamezne razglednice.

Črneče. (Junaške smrti) je umrl na severnem bojišču dne 17. okt. Franc Krivograd, krojač v Podklancu. Zadel ga je šrapnel in bil je takoj mrtev, kakor poroča njegov tovariš. To je prva smrtna žrtev izmed vojakov naše župnije, ranjenih in zbolelo pa jih je že več. Rajni je bil povsod priljubljen. Časten mu spomin!

Prevalje. Za božičnico na bojišču so darovali: Cerkveno darovanje 70 K, Janez Pečnik 30 K, prevaljski Mohorjani 24 K, župnik Riepl 10 K, kaplan Chalej 6 K, kaplan Božič 2 K, Sadovnik 3 K, Hranilnica in posojilnica 30 K, Florijan Rebernik 4 K, Neimenovan 1 K, skupaj 180 K.

Dobrlavas. Dne 22. novembra je zadela kap tukajšnjega gospoda davčnega upravitelja Avgusta Černigoia, ko je šel navečer na sprehod. Drugo jutro je umrl. Bil je star šele 48 let. Ž njim je izgubilo naše ljudstvo dobrega in ljubeznivega, država pa marljivega, zvestega in miroljubnega uradnika, do katerega je imelo ljudstvo zaupanje. Svetila mu večna luč!

Zanimivosti iz vojske.

Strogost v vojni.

Vojne metode Napoleona so bile vzor nedosegljive vojaške strogosti. Ko so n. pr. leta 1796. izbruhnili v Paviji v severni Italiji nemiri, je Napoleon poročal direktorju v Pariz: »Dal sem postreliti oblasti mesta. Če bi bila prelita kri le enega Francoza, bi postavil na razvalinah mesta spomenik z napisom: »Tu je stala Pavija!« — »Če bi bil kak moj vojak umorjen, zavrnam dotično hišo z zemljo, pobijem vse njene stanovce in postavim na prostor hiše tablo z napisom: »Tu je bil umorjen francoski vojak!«

Slepec.

Pretresujoč prizor se je odigral v solnograški vojaški bolnišnici. Nekako pred enim mesecem so pripeljali tjakaj nekega ogrskega pešca, ki mu je krogla iz puške poškodovala obe očesi in prebila nosno kost. Kljub vsem prizadevanjem zdravnikov je revež izgubil pogled. Vendar pa je mislil vojak, da je samo obveza kriva, da ne vidi, in zato je vedno prosil, naj mu vendar snemajo obvezo, da bo »vsaj za trenutek videl solnce«. Da ne bi se morda preprečilo ozdravljenje vsled prevelikega razburjenja, se mu niso upali povedati strahovite resnice. Končno se je vendar odločil neki zdravnik, da ga pripravi na težko usodo, ki ga je zadela. Vojak pa je takoj pojmlil grozno resnico, ki mu jo je zdravnik samo namignil. Strašen krik se mu je izvil iz prsi, krik, ki je vse navzoče ganil do solz.

Orel na čudežni način rešen gotove smrti.

Bivši načelnik mariborskega Orla, Rudolf Simonič, ki se nahaja na podonavskem topovskem čolnu »Bodrok«, piše iz Zemuna:

Na čudežen način se še nahajam pri življenju in zdravju. Na mestu, kjer sem stal med bojem, je smrtno zadela enega, ranila pa tri mornarje sovražna topovska krogla. Dolgo sem stal na krovu na enem mestu, neka posebna moč me je gnala v stran. Komaj sem se odstranil, že je prifrčala gra-

nata in se je razletela na mestu, kjer sem nekaj trenutkov poprej stal. Ne najdem zadostnih besed, s katerimi bi zahvalil Boga za čudežno rešitev.

Težki so boji! Ako se še kdaj vrnem, Vam bom že razložil, sedaj se ne more.

Od Praprotnika sem že slišal, da mu je šrapnel odtrgal glavo; res žalostno. Pridni Orel Josip Mulec je torej tudi ranjen.

Šest tednov še ostanem tukaj, potem pa radi ledu gremo v Budimpešto. Potem upam na dopust, ako se mi posreči. Pridem Vas obiskat. Upamo, da nekaj dni dobimo.

Hudodelstvo je, otrokom dajati žvanja!

Najnovejša poročila.

BELGRAD PADELI

Dunaj, 2. decembra. (Uradno.) Njegovo Veličanstvo je dobilo od poveljnika 5. armade naslednjo udanostno brzozjavko: Presrečen prosim Vaše ces. in kr. Apostol. Veličanstvo na dan dokončanega 66. leta Vašega Veličanstva slavne vlade sprejeti najspoštljivejše častitke 5. armade, kakor tudi, da smem najudanejšje poročilo položiti k nogam Vašega Veličanstva, da so čete 5. armade danes zasedle Belgrad.

Frank, general infanterije.

SOVRAŽNIK NA SRBSKEM SE POVSOD UMIKA.

Dunaj, 2. decembra. Z južnega bojišča se uradno poroča: Ker se sovražnik umika, včeraj ni bilo nobenih večjih bojev. Naši proizvedovalni oddelki, ki so šli naprej, so zadeli na sovražnikove zadnje oddelke in so ujeli več sto Srbov.

GENERAL STEPANOVIĆ SE UMIKA. — ZVEZA MED NIŠOM IN BELGRADOM PREKINJENA.

Sofija, 2. decembra. Iz zanesljive strani se poroča, da so Srbi izpraznili Belgrad. Armada generala Stepanovića se umika. Zveze med Nišem in Belgradom so prekinjene. Premestitev sedeža srbske vlade v Skoplje je popolnoma pripravljena, če Srbi z ozirom na siloviti naval že prej ne kapitulirajo.

SRBSKI KRALJ VSE PRIPRAVIL ZA BEG.

Dunaj, 2. decembra. »Neues Wiener Journal« poroča: Kralj Peter je za beg vse pripravil. V Peterburg in v Francijo so odposlali posebno komisijo, da pripravi vse za mir, ki naj bi ga Srbija sklenila sama za se. Srbija misli na to, da povede armado na grška tla, da bi je ne razorožili Avstrijci ali pa Bolgari.

BELGRAD NI BIL OBLEGAN.

Dunaj, 3. decembra. »Reichspost« poroča, da se pred vkorakanjem avstrijskih čet v Belgrad ni vršilo pravo obleganje mesta.

O BOJIH NA SEVERU. — VEST O PADCU BELGRADA NA SEVERNEM BOJIŠČU.

Dunaj, 2. decembra. Uradno se razglasa: Tudi včeraj je bil na naši fronti v zahodni Galiciji in na Rusko Poljskem v splošnem mir. Pretečno noč je bil odbit napad severnozahodno od Wolbrona.

Boji zahodno od Nowo-Radomskega in pri Lodzu ugodno potekajo.

Fred Przemyslom so se Rusi pod pritiskom zadnjega izpada zadržali pasivno. Več sovražnih letalcev je brez uspeha metalo bombe.

Operacije v Karpatih še niso došle do zaključka.

Poročilo o vkorakanju naših čet v Belgrad je na severnem bojišču povzročilo nepopisno veselje.

Namestnik načelnika generalnega štaba: p l. H ö f e r, generalni major.

BOJI NA ZAHODU.

Berolin, 2. decembra. »Lokalanzeiger« poroča iz Rotterdama: Angleško brodovje je začelo znova obstreljevati belgijsko obal.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

Pariz. Obstreljevanje Yperna traja ne-
prestanoma od 3. novembra dalje. Nemški le-
talski mečejo vsak dan bombe, ki veliko ško-
do povzročajo. Vodovod je porušen, mesto
popolnoma zapuščeno.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 3. decembra. (Kor. urad.)
Turški glavni stan poroča: Turške čete so
zasedle 20 km vzhodno od reke Tshoro le-
žeče mesto Ardanuč.

ABESINIJA NOČE VOJSKE.

Rim, 3. decembra. Abesinski neguš Lidš
Jassu je angleško - francosko ponudbo, naj
prične vojsko proti Turčiji, odbil.

POŠKODOVANA ANGLEŠKA LADJA SE JE ZATEKLA V NEUTRALNO LUKO.

Rotterdam, 3. decembra. Neka poško-
dovana angleška bojna ladja si je izprosila
dovoljenje, da sme pristati v luki Niewen
Waterweg.

Tržne cene v Celovcu

26. novembra 1914 po uradnem razglasu:

Blago	100 kg		80 litrov (biren)			
	od do		K v			
	K	v	K	v		
Pšenica	—	—	44	—	27	82
Rž	38	—	40	—	22	62
Ječmen	—	—	—	—	—	—
Ajda	36	—	37	—	18	—
Oves	21	—	22	16	7	60
Proso	—	—	—	—	—	—
Pšeno	—	—	—	—	—	—
Turščica	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	—	—	—
Fižola, rdeča	—	—	—	—	—	—
Repica (krompir)	9	77	11	—	4	60
Deteljno seme	—	—	—	—	—	—
Seno, sladko	6	—	7	50	—	—
„ kislo	5	—	6	20	—	—
Slama	5	50	6	50	—	—
Zelnate glave po 100 kos.	14	—	16	—	—	—
Repa, ena vreča	1	60	2	—	—	—
Mleko, 1 liter	—	24	—	28	—	—
Smetana, 1 „	—	60	1	20	—	—
Maslo (goveje) . . . 1 kg	2	80	3	20	—	—
Sur. maslo (putar), 1 „	2	60	4	—	—	—
Slanina (špeh), pov. 1 „	2	10	2	40	—	—
„ sur. 1 „	2	—	2	20	—	—
Svinjska mast . . . 1 „	2	20	2	40	—	—
Jajca, 1 par	—	20	—	26	—	—
Piščeta, 1 par	2	80	3	20	—	—
Race	—	—	—	—	—	—
Kopuni, 1 par	—	—	—	—	—	—
30 cm drva, trda, 1 m ²	3	20	—	—	—	—
30 „ „ mehka, 1 „	3	—	—	—	—	—

Živina	Počrez	100 kilogr.				Prignalo	Prodalo
		živa		zaklana			
		od	do	od	do		
v kronah							
Konji	—	—	—	—	—	—	—
Biki	—	—	—	—	—	—	—
Voli, pitani	—	—	94	—	—	1	1
„ za vožnjo	510	560	—	—	—	12	8
Junci	348	500	—	—	—	8	6
Krave	310	520	74	78	—	50	28
Telice	350	—	—	—	—	1	1
Svinje, pitane	—	—	—	166	168	37	37
Prasete, plemena	20	60	—	—	—	110	80
Ovce	—	—	—	—	—	—	—
Koze	—	—	—	—	—	—	—

Somišljeniki — zahtevajte
v gostilnah — računske list-
ke „Slovenske Straže“! Na-
ročajo se v pisarni „Sloven-
ske Straže“ v Ljubljani.

Absolutno zajamčeno

pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi na Kranjskem oddaja
vsled priporočila knezoškofijskega ordinariata pristna
bela mašna vina, letnik 1912 po 56—60 K, letnik 1913
po 40—45 K, postavljeno kolodvor Ajdovščina. Sortirano
vino rizling po 60 K, beli burgundec po 70 K, „Zelen“
po 80 K. — V zalogi je tudi tropinsko žganje liter po
K 2-30. — Kleti nadzoruje vipavski dekan. — Sprejmejo
se zanesljivi zastopniki za razprodajo.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

in razno moderno blago za moške in ženske obleke
razpošilja po najnižjih cenah
Jugoslovanska razpošiljalna
R. STERMECKI v Celju 308, Štajersko.
Pišite po glavni ilustr. cenik čez več tisoč stvari, kateri se
vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bolgarije,
Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

Prva južnoštajerska vi- narska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča za-
jamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljšje
kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na sortimentna fina
vina v buteljkah.

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo!
Obiščite naše kleti!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov,
ogrskih in laških vinotročev in narčajte vino pri doma-
čem podjetju južnoštajerskih vinogradnikov.

ZASTONJ

dobi vsakdo 2 para močnih ženskih ali moških nogavic,
3 lepe žepne robce, 1 volneno ruto za na glavo ali moški
klobuk, kdor naroči: 4 1/2 m finega volnenega zimskega
blaga za žensko obleko v poljubni barvi za: K 9-50 ali v
boljši kakovosti za K 12-50

SAMO v Prvi gorenjski razpošiljalnici IVAN SAVNIK, Kranj št. 162.

Za neugajajoče se vrne denar ali zamenja!

Za neugajajoče se vrne denar ali zamenja!

Pred rabo.

Po rabi.

Tak čudotvorni učinek ima KOLA-DULC

najboljša naravna hrana za možgane in živce.

Razpoloženje, mišljenje, delovanje kakor tudi vsak gibljaj našega telesa je odvisen od možgan. Oslabljenje,
glavobol, slabost, onemoglost, slabost živcev kakor tudi splošna slabost telesa so znamenja nedostajanja življenske sile.
Hočete-li se trajno čutiti zdrave in sveže, z jasno glavo, zdravim razumom in dobrim spominom, hočete-li delo in
vse žalosti smatrati za zabavo, uživajte Kola-Dulc. Ta pomladi in zboljša kri, da tako zopet moč in življenje ter
vpliva na celo telo blagodejno.

Kola-Dulc

povzroča veselje do življenja in moč k poklicu,

povzroča tudi, da se človek čuti mladega, zdravega in delavnega, kar prinaša uspeha in srečo. Če uživata nekaj časa Kola-
Dulc vsak dan, postanejo Vaši živci močnejši, vsaka slabost izgine, in vsled močnega učinka se boste čutili zdrave in močne.

Kola

priporočajo zdravniki celega sveta ter ga rabiijo v bolnišnicah kakor tudi v vseh zavodih za zdravljenje živcev.

Zahtevajte Kola-Dulc zastonj!

Zdaj se Vam ponuja ugodna prilžnost za ojačenje živcev. Ne odlašajte in pišite mi dopisnico s svojim natančnim na-
slovom, na kar Vam pošljem z obratno pošto eno dozo Kola-Dulc zastonj in poštne prosto. — Ta doza
je dovolj velika, torej zadošča, da se Vam po zaužitju olajša in da se morete sami prepričati o njegovi čudotvorni
moči. Če Vam ugaja, lahko naročite potem več. Pišite pa takoj, predno to pozabite.

— Razpošiljalno mesto: Lekarna Sv. Duha, Budimpešta VI., odd. 426. —

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica K 8,000.000.

Rezervni fondii okroglo K 1,000.000.—.

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4%

od dneva vloge
do dneva vzdiga.
Rentni davek
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spjeter, Tr tu,
Sarajevu, Goriot in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od **4%** naprej.